

Verbs amb b i amb v

Les qüestions merament ortogràfiques, com la de la b i la v, on s'han de resoldre és al diccionari. Si no basta la pràctica de l'idioma escrit, la familiarització amb les grafies més o menys usuals que dona la lectura sovintejada, cal resoldre els dubtes que algunes d'elles susciten amb una decidida consulta al diccionari. Concretament, en el cas de la b i de la v les normes de tipus pràctic que es poden indicar tenen un abast molt limitat —a mots amb els grups bl i br, o com blavor relacionat amb blau, o com saber relacionat amb sap, a determinades formes verbals, etc. Però quan un grup de mots amb un comú denominador es veuen sovint i repetidament objecte de les mateixes faltes ortogràfiques, val la pena de dedicar-los un comentari conjunt.

El punt comú d'aquests mots l'ortografia dels quals (b o v volem posar ara en relleu és el fet de tractar-se de verbs del primer grup. Caldria destacar-ne tres en primer lloc: arribar, trobar i provar. El primer es ressent, sens dubte, de l'ortografia de la forma francesa, «arriver», però arribar, relacionat etimològicament amb riba, s'ha d'escriure amb b, com la forma del castellà, no tan usual com la nostra, així com els derivats arribada i arribista. Encara que arribista Provingui, de fet, del francès, s'ha adaptat, lògicament, a l'ortografia del nostre verb, com si en fos un autèntic derivat. Trobar i els mots que s'hi emparenten, especialment troba i trobador, pateixen alhora la influència del castellà i del francès, encara que en castellà «trovar» s'usi només en el sentit literari. I quant a provar és la influència del castellà que ens fa escriure indègudament «probar», error que es fa extensiu a tots els nombrosos composts i derivats, els quals cal escriure, tots ells, amb v: aprovar, comprovar, desaprovar, emprovar, prova, aprovació, comprovació, etc. Notem, de passada, l'ús del verb emprovar (un vestit, unes sabates, etc.) substituït indègudament per provar.

Caldria afegir-hi encara bolcar i rebentar (que en castellà presenten v, cavalcar, gravar i travar (castellà amb b, estibar, d'ortografia idèntica en totes dues llengües, i tibar, inexistent en castellà i procedent, probablement, de l'anterior (amb eliminació de la síl·laba inicial), que ha originat derivats molt usuals com tibat, tibant i tibantor.